

תוצאות חיים

שיעור מפי מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א - פוסק עדת תימן

גליון 92

פרשת מקץ-חנוכה
תשפ"ב ב'ש"ג

יו"ל ע"י התאחדות בני הישיבות ובסיוע מוסדות יד מהרי"ץ

נושאי השיעור: (א) מתי סוף גמר החתימה- ביאור מתוק מדבש מהספר בת עין בפסוק "ויהי כמשלש חדשים" וגו' בענין גמר החתימה ובטענות השטן על עמ"י- ישוב טענות השטן ע"י הדלקת נ"ח- הערה ממרן שליט"א היאך הקב"ה חזר בו- ביאור נפלא מחכמי תימן מי הודיע ליהודה מעשה תמר- מדוע המשיח הגיע בצורה לא מוכבדת- יישוב הפלא ופלא ממרן שליט"א להערות דלעיל.

(ב) סברות המח' בעדיפות נ"ח יותר מהבדלה- מתי נגמר ריח השבת- מח' הפוסקים בשכח להבדיל בתפילה האם הבדלה קודמת לנ"ח- הערה ממרן שליט"א בדברי הכף החיים בהבנת המשנ"ב.

(ג) שקו"ט באחרונים בביאור דברי הרמב"ם בנגדר תפילה בצבור- כמה הערות ממרן שליט"א בדברי האחרונים- חידושו העצום של החת"ס שתפילה בלחש נחשבת תפילת יחידים- הערה בדברי החת"ס וביאור כוונת דבריו.

א.

רמז נפלא ביותר לימי חנוכה שהם ימי התשובה

לפני שבועיים אמרנו בקצרה רמז נפלא בפס' "ויהי כמשלש חדשים", המקור של רמז זה הובא בספר בת עין ושם הובא הדבר ביתר אריכות, בהל"ל, ויהי כמשלש חדשים יוגד ליהודה לאמר זנתה תמר וגו' (בראשית לח, כד). הנה איתא בכתבי האריז"ל שיעקר סוף גמר החתימה היא בחנוכה. אם כן נוכל לומר שזה מרומז בפסוקים אלו על דרך זה ויהי כמשלש חדשים, היינו מראשהשה עד חנוכה שאז גמר חתימה, על כן באה המקטרג על בני האדם לפני בורא עולמים ברוך הוא שהוא מרומז בתיבת יהודה לומר זנתה תמר כלתך, היינו כנסת ישראל שדמתה לתמר שהיא מכוונה בשם כלה, זנתה וסרה ממך והלכה אחר זנונה, ולא די לה בזה שהלכה אחר תאוות ליבה הרע, שגם היא הרה לזנונים היא בחינת דבקות, היינו שמעצמה היא דבוקה תמיד בתאוותה בלי שום גורם לזה. ויאמר יהודה הוא הבורא ברוך הוא, הוציאוה ותשרף עברה, שבלא שום גרמא ומניעה המה זנונים, רק מעצמה היא הרה ודבקה לתאות ליבה הרע.

היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר בהתנצלות של אמת, ששקדעה השטן בזה שמקטרג על בני האדם שהמה דבוקים בגודל תשוקה לתאוות רעות, כי האמת היא כך, שרק למי אשר אלה לו אנכי הרה פירוש, שאנחנו עמו דבוקים רק בבורא עולמים ברוך הוא שהוא מקור החסד, וגימטריא אל"ה ל"ו, [דהיינו אל"ה ל"ו זה בגימטריא חסד, ואנחנו ביארנו שאלה ל"ו זה כנגד ל"ו נרות של-חנוכה וזה מרומז במילה "ל"ו] ומה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצון הבורא ב"ה, הוא רק מחמת רוב טרדת הזמן וטרדת הפרנסה ושאר מאורעות של בני האדם, אבל באמת בפנימיות הלב דבוקים אנחנו בגודל חיבה ותשוקה רק לבורא עולמים ברוך הוא.

ותאמר עוד לבורא עולמים ברוך הוא ראייה אמיתית לזה הכר נא בעצמך למי החותמת, מרמז על השמן של הנרות חנוכה, שהיה חתום בחותמו של הכהן גדול, והפתילים מרמז על הפתילות של הנר חנוכה, והמטה מרמז על הכלי של הנר חנוכה כידוע כי תיבת המט"ה עם הכלל גימטריא כל"ו. פירוש, מהמצות נר חנוכה היא ראייה מפורשת שאנחנו הולכים רק אחר רצונך, וחשוקים ודבוקים רק בך ולא חס ושלום וכי, רק מה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצונך הוא מחמת הנ"ל.

ויאמר יהודה הוא הבורא ברוך הוא צדקה ממני כביכול אני חייב בזה, היינו הבורא ברוך הוא מודה להם שהם הצודקים, כי אני רואה שהאמת הוא שהמה דבקים רק בי, ומה שהמה עושים לפרקים נגד רצוני חס ושלום, הוא רק מחמת כי על כן לא נתתיה לשלה בני רצה לומר תיבת של"ה מרמז על משיחאצקנו, כמאמר הכתוב "עד כי יבוא שילה" היינו מחמת שזה זמן רב שלא נתתי אותם לרואה נאמן, הוא משיח צדקיני שיבוא במהרה בימינו. אמן, כן יהי רצון ע"כ לשון הבת עין.

הערה ממרן שליט"א וביאור נפלא מחכמי תימן כיצד ידע יהודה במעשה תמר

אמנם צריך לשאול שאלה, איך יתכן שבהתחלה הקב"ה אמר "הוציאוה ותשרף" ואח"כ הקב"ה כביכול חזר בו ואמר "צדקה ממני".

ונבאר ענין זה בהמשך. אבל עכ"פ הפירוש הזה הוא על דרך הדרש וישנו פירוש נפלא על דרך הפשט. ויהי כמשלש חדשים, הרי הכרת העובר היאשלושחדשים ויוגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך, על המילים הללו ישנו פירוש עצום שנמצא רק בספרי חכמי תימן ולא תמצאו אותו בשום ספר בעולם, ואם תמצאו, הם העתיקו את זה מחכמי תימן... ויש כמה סגנונות לפירוש זה. המקור נמצא במדרש מעין גנים (לפני כ-650 שנה) וז"ל, מי הגיד לו, אמרו, חלם יהודה באותו הלילה שבא מלאך והניח לפניו זיתא קרובה, ואחריה תמרה

ואחריה כוליא [בעברית אומרים כליה] והיה מתבונן כל אותו הלילה מה הוא, ואמר זיתא, זנתה. תמרה, תמר. כוליא, כלתך. ומיד אמר הוציאוה ותשרף ע"כ.

ובנוס"א יותר מפורסם זה מש"כ רבינו שלום שבזי בחמדת ימים וז"ל, היאך אמרו לו [ר"ל הרי יהודה היה מלך וזה בושה ובוזין לומר לו שכלתו זינתה], הביאו לו זית תמרה כוליא, ר"ת זנתה תמר כלתו והוא חכם יודע ברמז ע"כ.

מדוע משיח הגיע לעולם בצורה לא כ"כ מוכבדת

ל"א שתמר עצמה היא שלחה את הזית התמר והכוליא וכוונתה היתה שהוא יבין שהיא מעוברת ממנו אבל יהודה הבין את הרמז באופן אחר. שכונת תמר היתה לרמוז בזית כדלקמן. כתוב בירושלמי במס' כלאים עה"פ "בניך כשתלי זתים סביב לשולחנך" מה זית אינו מקבל הרכבה אף אשתך לא יהיה בה פסולת ע"כ. הדבר היחיד שלא מקבל הרכבה זה זית, וזה הברכה, שגם האשה של האדם לא יהיה בה פסולת. וזה מה שתמר רמזה ליהודה, אתה חושב שהיה פה מעשה אסור, אבל האמת היא לא כך, שהרי יצאה ב"ק ואמרה ממני יצאו הדברים. והביאור מדוע המעשה נעשה בצורה לא מוכבדת הוא כיון שכשהקב"ה רוצה להוריד נשמה קדושה לעולם הדבר צריך לבוא בדרך נסתרת כיון שהשטן מקטרג, ועושה הרבה קשיים להפריע כמו אצל דוד המלך שבהתחלה האחים שלו הרחיקו אותו שחשבו שהוא מזוהר כמ"ש "מוזר הייתי לאחי ונכרי לבני אמי" וכו' ואכמ"ל. אך באמת המעשה של יהודה ותמר מצד ההלכה היה מותר שהרי לפני שנתנה תורה לא היה ענין לעשות קידושין כמ"ש הרמב"ם ריש הל' אישות, אלא מה, הדבר לא מתאים, ומכיון שהמשיח צריך לצאת מתמר שהרי ילדה את זרח ופרץ, והמשיח הוא פרץ כמ"ש "ועלה פרץ לפניך" וע"ד מש"כ בגמ' הוא מלך פורץ גדר, היה הדבר צריך להעשות בצורה לא נקייה כ"כ.

נחזור לענייני יהודה מתבונן רואה זית אחד ותמרה אחת ויתפלא, אם רוצים לתת לו לאכול היו להביא לו כמות, ועוד מה הקשר להביא גם כוליא, בשר ופירות ביחד? והבין יהודה שמתכוננים לרמוז לו שתמר כלתו זנתה אבל כמו שאמרנו הכוונה היתה הפוכה, זית מרמז לדבר טהור וקדוש שאינו מקבל הרקבה. תמר, זה דבר מתוק וזה ההיפך מזית שהוא מר ותמר רמזה בזה ליהודה, על תחשוב שהמעשה הזה הוא דבר מר כזית אלא המעשה הזה הוא טוב ומתוק כתמר. והכליא באה לרמז לכליות שהרי כליות יועצות, ור"ל שהמעשה הזה הוא עצה עמוקה מגדול העצה כדי לגלגל את הדברים בסתר, להסתיר את המעשה הזה מהמקטרגים כדי שיוכל לבוא המשיח.

ולפ"ז נמצא שהצורך בזה שיהודה יאמר בהתחלה "הוציאוה ותשרף" ואח"כ לחזור בו ולומר "צדקה ממני" היה זה כדי לגלות את צדקתה של תמר למפרע.

ישוב מתוק מדבש ממרן שליט"א להערות דלעיל

עכשיו נחזור לרמז של הבת עין שפתחנו בו ושאלנו איך יתכן שהקב"ה כביכול חזר בו. ולפ"ד הביאור בזה הוא, שמה שהקב"ה אמר "הוציאוה ותשרף" זה היה רק כדי לטתום את הטענות של השטן, אבל הקב"ה עצמו ודאי ידע מראש מה שיהיה ואמר הוציאוה ותשרף כדי ללמד זכות על עם ישראל לגלות לאחר זמן את צדקותם למפרע וזה לימוד זכות גדול. דהיינו, כדי לגלות את הענין הזה שבעצם עמ"י אינו חוטא, ואם הוא חטא זה הכל בגלל השטן ולא מתוך רצון פנימי ח"ו. הקב"ה נותן לשטן לטעון טענות שאח"כ יתברר שהכל בדיוק הפוך, שאדרבה עמ"י דבוקים אך ורק בקב"ה.

ב.

שקו"ט מתי עדיף להדליק נ"ח במוצ"ש

במוצ"ש של חנוכה יש חילוקי דעות ומנגים מה עושים קודם האם הבדלה או נר חנוכה, לכא' מסברא פשוטה נראה לומר שקודם יבדיל שהרי הכלל הוא שתדיר ושאינו תדיר תדיר קודם. אבל מצד שני אם נתאחר יותר מדי, יעבור

הזמן של הדלקת נ"ח. בשו"ע סי' תרפ"א ס"ב כתב בזה"ל, מדליקין נר חנוכה בבית הכנסת קודם הבדלה ע"כ והטעם הוא כתב המשנ"ב בס"ק ב' דאע"פ שתדיר קודם מ"מ אחורי יומא מאפוקי יומא עדיף דהיינו שיש ענין לאחור את יציאת שבת כמה שיותר אמנם יש חולקים ואומרים שהרי כיון מדליק את נרות חנוכה זה כבר מראה שהאדם הוציא כבר את השבת מכיון שהוא כבר מבדיל בתפילה. ובאליה רבה כתב ליישב טענה זו על דברי השו"ע וז"ל ומה שתמה במטה משה איך שמאחרין הבדלה משום אפוקי יומא הא בהדליק נר חנוכה מראה שהוא חול, נ"ל דלא קשה מידי, דהא בכל מוצאי שבת מברכים בורה מאורי האש על אש שהוא הדליק קודם הבדלה, וגם נוהגין להדליק מיד נרות הבדלה, מכל מקום יש עדיין ריח קדושת נשמת השבת עד הבדלה על הכוס ע"כ. האליה רבה היה לו חוש ריח... הוא הריח את הנשמה של השבת ועל כן הוא אומר שעדיין השבת נמצאת כל עוד שלא הבדיל.

האגרות משה (אר"ח ח"ד סי' ס"ה) מתרץ באופן יותר 'למדני' שמכבוד השבת הוא לאחר את יציאתה.

מין השו"ע כתב להקדים נ"ח בבהכ"נ, ולגבי הבית כחה הרמ"א שכ"ש שצריך להדליק נ"ח קודם כיון שהרי היה כבר הבדלה בבהכ"נ א"כ פשוט שיכול להדליק נ"ח קודם.

ובמשנ"ב ס"ק ב' כתב בזה"ל, דאף דמצות הבדלה תדירה, מ"מ כל מה דנוכל לאחר לצאת מן השבת עדיף טפי, וגם בהדלקה יש פרסומי ניסא ע"כ. חושבני שיש להוסיף, שהרי אם בבהכ"נ יעשו קודם הבדלה ואח"כ ידליקו נ"ח הפרסום הנס מתמעט, ולכן עדיף להדליק נ"ח קודם ואח"כ להבדיל [אא"כ נאמר שהפרסום הנס הוא רק בשעת ההדלקה] ואולי זה כוונת המשנ"ב, אמנם לא מסתבר שזה כוונתו.

בדין אדם ששכח להבדיל בתפילה מתי ידליק נ"ח

ממשיך המשנ"ב בזה"ל, ואם שכח "אתה חוננתנו" יאמר "המבדיל בין קודש לחול" ואחר כך יבדיל. ואח"כ אומרים ויתן לך ואח"כ מבדילין ע"כ. המשנ"ב לא ציין מה המקור לדין זה, והמקור נמצא במגן אברהם, אבל המג"א הזכיר עוד דבר שהמשנ"ב לא הזכיר אותו. וז"ל הבאר היטב שהעתיק דברי המג"א, כתב המג"א שמי ששכח אתה חוננתנו יבדיל ואח"כ ידליק, דהא נהגו עכשיו האנשים שלא להדליק קודם הבדלה שבתפילה, א"כ אסור להדליק כיון שלא הבדיל, ומ"מ בציבור לא יעשה כן רק יאמר המבדיל וידליק ויחזור ויבדיל ע"כ. ע"כ. במג"א כתוב חילוק שאם שכח אתה חוננתנו בביהכ"נ יקדים את ההדלקה ויאמר ברוך המבדיל, אבל בבית יקדים את ההבדלה. והמשנ"ב לא הביא את החילוק הזה.

דעת הטורי זהב ועוד שעדיף להבדיל ואח"כ להדליק נ"ח

ובמשנ"ב כתב על דברי הרמ"א שכתב דכ"ש בביתו שמדליק ואח"כ מבדיל, שהרי כבר הבדיל בבהכ"נ ע"כ בזה"ל, רוצה לומר וכבר שמע הבדלה. ודבריו מגומגמים, דהא לא נתכוון לצאת בהבדלה של ש"ץ ששמע בבהכ"נ, [שהרי מבדיל בשביל העניים שאין להם להבדיל או בשביל האנשים שלא מדקדקים במצוות] ודע, הטורי זהב ועוד כמה אחרונים שעומדים בשיטתו פליגי על עיקר דינו של המחבר ורמ"א וס"ל דמצות הבדלה קודמת לנ"ח משום דהא תדירה. ועיין בביאור החכה שהבאנו דיש בזה דעות בין הראשונים, ועל כן בבית הכנסת אין לשנות המנהג בישראל להדליק מקודם ואח"כ להבדיל, ובבית, דעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד ע"כ לשון המשנ"ב.

מקובל בכל תפוצות ישראל להדליק נ"ח קודם גם בבהכ"נ וגם בבית אבל הטורי זהב ועוד כמה אחרונים חולקים ע"ז וסוברים שעדיף להדליק ואח"כ להבדיל, לכן פסק המשנ"ב שבהכ"נ עדיף רק לשנות מה שמקובל, אבל בבית אפשר לעשות ג"כ הפוך.

פשטות הבנת המשנ"ב דלא כהמג"א

והנה במשנ"ב שהבאנו לעיל כתב שבהכ"נ אם שכח אתה חוננתנו יאמר המבדיל וידליק ולא כתב מה הדין לענין הדלקה בביתו, ולכא"ל כל אדם שלומד את המשנ"ב יאמר שאע"פ שהמשנ"ב מדבר על בהכ"נ מ"מ ה"ה גם בבית שיאמר המבדיל וידליק נ"ח ואח"כ יבדיל. אבל המג"א עושה חילוק כיון דבלאו הכי יש שחולקים וסוברים שההבדלה קודמת א"כ כששכח אתה חוננתנו יבדיל ואח"כ ידליק נ"ח ??? ובאחיה רבה לא הסכים עם המג"א וכתב שזה לא נהירא, ובחיי אדם פסק כמו האליה רבה שאין חילוק בין הבהכ"נ לבית ותמיד יאמר המבדיל וידליק ואח"כ יבדיל. וחושבני שהדבר פשוט שכן דעת המשנ"ב שאין חילוק כנ"ל.

הערה ממרן שליט"א בהבנת הכף החיים בדברי המשנ"ב

ויש להקשות על הכף החיים שבאות ג' לאחר שהעתיק דברי המג"א ציין שכ"כ המשנ"ב בס"ק ב', ולכא"ל לפי מה שביארנו הדבר פשוט שהמשנ"ב סובר כמו

המג"א רק בחלק של בהכ"נ, אבל לגבי הבית מזה שסתם בזה המשנ"ב פשוט ס"ל שאין חילוק, שהרי החילוק של המג"א זה חידוש עצום ומדסתם המשנ"ב ולא פירש שמע מנה דס"ל שאין חילוק. וצ"ע בדברי הכף החיים.

ג.

חילוקי דעות מה נחשב תפילה בציבור

דברנו בעבר (שיעור ערש"ק פרשת תולדות) מהו הגדר של תפילה בציבור שהרי יש את תפילה בלחש ואין את חזרת הש"ץ. ונפק"מ לדוגמא שאומרים שתפילה בציבור תמיד נשמעת מה אדם צריך לעשות כדי להתפלל בציבור. בגמ' הדבר הזה לא מפורש ודנים בזה האחרונים, אבל כבר ברמב"ם רואים שהתייחס לזה שכתב בהל' תפילה פ"ח ה"א בזה"ל, וכיצד היא תפילת הציבור יהיה אדם מתפלל בקול רם והכל שומעין ואין עושין כן בפחות מעשרה גדולים בני חורין ושליח צבור אחד מהן, ואפי' היו מקצת כבר התפללו, ויצאו ידי חובתן משלימין בהן עשרה והוא שיהיו רוב העשרה לא התפללו ע"כ. הרמב"ם כותב שתפילה בציבור זה שיהיה אחד מתפלל בקול רם וכולם שומעים, ולא הזכיר את תפילה הלחש ולבאר את דברי הרמב"ם "נשתברו הרבה קולמוסין" ונפק"מ כשיש מנין מצומצם ומצאו ששה שלא התפללו ומצריפים איתם עוד ארבעה שהתפללו למתי צריך את אותם ארבעה אנשים, האם ללחש או לחזור, שלכא"ו בלחש אין להם מה לעשות כדי להצטרף למנין הכי הרבה הם יכולים לשבת ללמוד... אבל ע"כ מדוע שהדבר יחשב כתפילה בציבור, ומביאים בשם הגר"ח מברסקי שלכן כתב הרמב"ם "שיהא אחד מתפלל בקול רם וכולם שומעין" דהיינו, שאותם ארבעה שמצטרפים ישמעו לחזרת הש"ץ ורק לזה הם מצטרפים וזה היתר לומר רק את חזרת הש"ץ אבל אה"נ ובתפילת הלחש א"א לומר שתפילתם נחשבת בציבור.

אמנם עוד הבאנו בעבר שדעת החזו"א שבשחרית ומנחה ניתן לצרף ארבעה שיתפללו, והיינו משום שלחזרת הש"ץ היה צרופם לציבור ע"י עניית אמן וקדושה, אבל במעריב דליכא חזרת הש"ץ א"א לצרף אפילו אחד דאין לו במה להצטרף ע"כ.

והבאנו עוד בעבר שיש שאומרים יותר מזה שבערבית שאין חזרת הש"ץ בקדיש תקבל זה מה שמחבר אותם. [צינוי המקורות הינם בפסקי תשובות ח"ב דף תרצא]

הערות ממרן שליט"א בדברי האחרונים הנ"ל

והאמת שסברא זו נשמעת לי מאוד תמוהה, איך קדיש תקבל תחבר אותם, הרי הרמב"ם כותב בסדר התפילות שקדיש תקבל זה רק מנהג. ובאמת יש להקשות עוד שגם על דעת החזו"א ששייך צירוף בשחרית ומנחה, שתמוה לומר שרק בזמן חזרת הש"ץ מתחברים הארבעה למפרע גם על הזמן של תפילה הלחש. ואיך אפשר להבין שמתחברים למפרע וצ"ע.

חידושו העצום של החת"ס בנדר תפילה בציבור

ואולי החת"ס סופר (באגרות וסופרים) יעזור לנו להבין את דברי הרמב"ם, נראה שהרב השואל שאל את החת"ס האם שכאדם מתפלל עם הש"ץ הוא צריך לומר איתו מילה במילה או שאפשר כשהש"ץ נמצא בהשבינו לדוגמא להיות באתה חונן. דהיינו, שלא חייב להיות איתו באותו ברכה. זה השאלה ששאל את החת"ס. והחת"ס עונה לו בזה"ל, זהו עיקר תפילה בציבור, כי מה שהיחידים כל אחד מתפלל בפ"ע מקרי תפילת יחיד רק מה שאחד מוציא רבים זה מקרי בציבור ע"כ, החת"ס מחדש חידוש עצום שכל התפילות שאנחנו בלחש זה לא החשב תפילה בציבור שעיקר תפילה בציבור היא התפילה עם הש"ץ עצמו. אבל החת"ס המשיך להסביר את עצמו וז"ל, ורק מפני שאי אפשר שיכוונו כולם לש"ץ תיקנו שיתפלל כל אחד בפני עצמו, והיה ראוי שיאמרו עמו מילה במילה שזה כמו מוציא רבים ידי חובתם כסוכה ל"ח ע"א אחא כדי שיסדיר ש"ץ תפילתו תקנו בלחש תחילה כמבואר ר"ה ל"ד ע"ב, וא"כ כשאירע שיחיד אומר עם הש"ץ זה תפילת ציבור אמיתי, ואומר כל סדר קדושה עמו עכ"ל.

הערה בדברי החת"ס ויישוב דבריו

קצת קשה להבין דברי החת"ס שתפילה בלחש זה נחשב תפילת יחידים, וכבר העיר על כך בשבט הלוי ח"ד אור"ח סימן י"א אות א' שהרי קי"ל שאם אדם איחר לתפילת ערבית והגיע לבהכ"נ כשהציבור התחיל תפילת לחש הדין הוא שצריך להתפלל עם הציבור תפילת לחש ואח"כ ישלים את ק"ש וברכותיה, ולענין תפ"ש הדין אינו כן שעדיף לסמוך גוהלה לתפילה. ומ"מ רואים שיש ענין להתפלל תפילת לחש עם הציבור ואין זה נחשב כתפילת יחידים. וצריך לומר ככוונת החת"ס שתפילת לחש אינה נחשבת כתפילת יחידים ממש אלא כדרגה פחות מתפילה עם הש"ץ.

אמנם צריך עוד ללבן את הדברים אבל לפחות התחלנו קצת וה' ברוך הוא יאיר עינינו.

הלימוד מוקדש לעילוי נשמת הר"ר מיכאל זצ"ל בן יבלחט"א ר' משה ישע'י כהן. נלב"ע י"ט מרחשון ה'תשפ"ב

זכות הלימוד מוקדש להצלחת נתנאל בן אברהם והדסה בת שי לרגל בואם בברית נישואין. ויהי רצון שייבנו בית נאמן בישראל ויזכו לדורות ישרים ומבורכים אכ"ר.